

Київський університет імені Бориса Грінченка
 Кафедра світової літератури

Програма екзамену дисципліни
Компаративістські студії українського і зарубіжного
літературознавства

Спеціальність: 035 Філологія
освітнього рівня: другого (магістерського)
освітньої програми: 035.01.04 Зарубіжна література та світова
художня культура

5 курс

Форма проведення: письмовий тест на платформі MOODLE
Тривалість проведення: 60 хвилин
Максимальна кількість балів: 40 балів (1 бал за кожне правильно
виконане тестове завдання).

Орієнтовний перелік питань

1. Французьке порівняльне літературознавство другої половини ХХ ст.: досягнення і теми дискусій. Тематичний принцип порівняння. «Новий компаративізм». Подолання європоцентризму.
2. Досягнення німецького порівняльного літературознавства. Звернення до «рецептивної естетики». Включення в компаративістських теорію різних літературознавчих парадигм.
3. Англо-американська компаративістика ХХ століття. Особливості і шляхи розвитку англо-американської школи компаративістики.
4. Постмодерна модель компаративістики. Компаративізм і структурализм. Міфологічна школа ХХ століття і порівняльне літературознавство. Концепція інтертекстуальності і порівняльне літературознавство.
5. Досягнення українських науковців у царині літературознавчої антропології (Р. Гром'як, О. Галета, І. Папуша, Я. Поліщук, М. Ткачук, Л. Тарнашинська та ін.).
6. Літературна антропологія як реакція на запити часу щодо зображення людини в різних аспектах її буття, її цілісного бачення через тканину художнього тексту. Принципи літературної антропології.
7. Ритуально-міфологічний підхід у вивченні літератури (М. Бодкін, Р. Чейз, О. Веселовський, Н. Фрай). Структурно-лінгвістичні та семантичні дослідження міфотекстів (О. Фрейденберг, М. Бахтін, О. Лосєв, Є. Мелетинський, В. Іванов, В. Топоров, С. Авєринцев, Ю. Лотман).
8. Політичні та ідеологічні міфи (Р. Барт про міф як інструмент політичної демагогії. Проблеми політичних міфів у дослідженнях Ж. Сореля,

Р. Нібура, Х. Хетфілда, Дж. Маркуса. Соціалізм як новий есхатологічний міф (М. Еліаде). Міфологічна модель радянської ідеології (за Є. Мелетинським).

9. Міфотворчість як тенденція ХХІ століття. Пошуки нерационалістичних шляхів розвитку людської культури. Дослідження українськими науковцями питань міфотворчості.

10. Античність як текст. Прецедентність античної художньої спадщини. Мотиваційний дискурс вивчення античної інтертекстуальності.

11. Дослідження античності як інтертексту в сучасному українському літературознавства.

12. Біблія як найвеличніша апологія слова. Концепт «слова» (мови) в Біблії. Основні напрями дослідження проблеми «Біблія як література»

13. Теорія традиційних сюжетів і образів: система основних понять, термінологічний апарат. Типологія традиційних сюжетів і образів і співвідношення ТС і ТО.

14. Особливості функціонування ТСО (на основі досліджень представників «чернівецької» і «тернопільської» шкіл компаративістики).

15. Основні напрями дослідження традиційних (прецедентних) образів і мотивів у зарубіжній компаративістиці.

16. Історичні етапи розвитку психоаналізу. Типологія психоаналітичних інтерпретацій (методологій)

17. Фройдівська інтерпретація твору (твір для аналізу на вибір).

18. Юнгіанська психоаналітична інтерпретація (твір для аналізу на вибір).

19. Основні принципи лаканівського психоаналізу (твір для аналізу на вибір).

20. Риси психоаналізу як герменевтики: критика психоаналітичної теорії і практики. Основні положення праці Ю. Хабермаса «Пізнання та інтерес». «Регресивно-прогресивний» метод П. Рікера.

21. Психоаналітичні методології в українському літературознавстві. Розробка Н. Зборовською психоаналітичної методології в українському літературознавстві.

22. Етапи формування герменевтики як науки, її основні напрями. Особливості герменевтичного аналізу тексту.

23. Твір як джерело авторського світогляду крізь призму герменевтики (аналіз твору на вибір). Твір як джерело відомостей про реалії часу (аналіз твору на вибір)

24. Імагологічний текст як літературний твір. Специфіка імагологічного літературного образу. «Я» і «Інший».

25. Класичний етап формування традиції імагологічних досліджень. Праці німецьких філологів ХІХ ст. (Я. Грімм та ін.) як передісторія імагології. Роль школи «Анналів» у формуванні традиції.

26. Витоки традиції імагологічних досліджень в українській літературі. Імагологічні дослідження І. Франка

27. Вектори сучасних імагологічних студій. Типологія імагологічних досліджень. Роль досліджень Д. Наливайка в контексті українських імагологічних студій.

28. Формування методологічної основи постколоніальних студій. Дискурс орієнталізму наприкінці 1980-х рр. (аналіз праць Е.Саїда на вибір)

29. Від орієнталізму до дослідження антиімперських стратегій. Теоретичні аспекти постколоніалізму як інтерпретаційної стратегії в сучасному українському літературознавстві. Основні категорії і концепти постколоніальних студій

30. Двовимірність українського постколоніального дискурсу. Дослідження «посттоталітарної свідомості» в українському літературознавстві.

**Затверджено на засіданні кафедри світової літератури
протокол № 3 від «2» листопада 2022 р.**

Завідувач кафедри: д-р ф. н., доцент Бітківська Г.В.

Екзаменатор: д-р ф. н., професор Гальчук О.В.

.